

Jovan Popović

Arhiv Jugoslavije, Beograd, V. Pelagića 33

PRAVNE OSNOVE U RAZGRANIČENJU ARHIVSKE GRAĐE U VAŽEĆEM ZAKONODAVSTVU

UDK 34:930.25

Pregledni članak

Primljeno: 21. 10. 1989.

U zakonodavstvu SFRJ nema potpune pravne osnove za razgraničenje arhivske građe — početna je autorova konstatacija, od koje polazi u obradi materije. Autor analizira propise u jugoslovenskim republikama i pokrajinama, osvrće se na odnos arhivskih i bibliotekarskih, odnosno muzejskih institucija, te daje prvi pokušaj iz te oblasti. Autor smatra da se arhivska građa treba preuzimati, čuvati, obrađivati i koristiti u arhivima, da zakonski treba utvrditi u kojim slučajevima i koja se arhivska građa ipak može čuvati u muzejima i bibliotekama.

I UVODNO RAZMATRANJE

Izraz razgraničenja nije do skoro bio pravni termin. Ne postoji ni u pravnom leksikonu ni u pravnom rečniku. Isto tako izraz razgraničenje arhivske građe ne postoji ni u Rečniku arhivske terminologije Jugoslavije. Međutim taj izraz počeo se primenjivati u novijem arhivskom zakonodavstvu. Ukoliko bi smo hteli da bliže definišemo izraz razgraničenje arhivske građe onda bi sa pravnog stanovišta on značio utvrđivanje činjenice da određeni arhivski dokument (arhivska građa) treba da pripadne određenom nadležnom arhivu ili drugom subjektu

kako bi ovaj sa njim raspolagao u granicama utvrđenim zakonom. Sa arhivističkog stanovišta bi ova definicija bila nešto drugačija.

U svim zakonima iz oblasti arhivske delatnosti u SFRJ arhivska građa se tretira kao dobro od opšteg interesa, pa se tim propisima i regulišu pitanja vezana za nadležnost (kompetentnost)* u pogledu posedovanja arhivske građe, kao i brojna druga pitanja iz ove oblasti. To znači da arhivsku građu mogu posedovati samo subjekti ukoliko su za tu građu kompetentni po zakonu. A to dalje znači ako određeni subjekat drži određenu arhivsku građu za koju nije kompetentan, dužan je da tu građu po osnovu razgraničenja, preda onom subjektu koji je za tu građu po osnovu zakona nadležan.

Međutim, i neki drugi propisi regulišu određena pitanja vezana za kompletnost nad arhivskim dokumentima u određenoj meri. To su, pre svega, zakonski propisi iz oblasti bibliotekarske i muzejske delatnosti, a zatim propisi o zadužbinama, fondacijama i fondovima i dr. Mi ćemo ovde razmatrati pitanje pravnih osnova za razgraničenje arhivske građe u važećem zakonodavstvu u SFRJ kroz odnose subjekata u razgraničenju i to: — razgraničenje između samih arhivskih institucija; — razgraničenje između arhivskih i bibliotekarskih institucija; i — razgraničenje između arhivskih i muzejskih institucija.

Ovo je saopćenje sa saveznog arhivskog savjetovanja u Postojni, listopad 1989.

*) Nadležnost označava ovlašćenje i dužnost određenog organa odnosno organizacije za obavljanje izvesne poslove i radnje. Prema tome, organ, odnosno organizacija ne može odbiti niti propustiti izvršenje radnje koja mu je stavljena u nadležnost. S druge strane to označava i pravo da baš on, a ne neko drugi izvrše tu radnju. Na ovaj način se obezbeđuje pravilno obavljanje poslova i radnji, jer da ne postoji određivanje nadležnosti, moglo bi se desiti da izvesni poslovi ne bi uopšte bili izvršeni ili da po drugim poslovima radi bio ko. Tačno određena nadležnost neophodan je uslov za uspešno funkcionisanje određenog organa, odnosno organizacije. Najznačajnije je razlikovanje stvarne ili materijalne i mesne ili teritorijalne nadležnosti. Stvarna nadležnost se određuje prema vrsti poslova koje pojedini organi, odnosno organizacije vrše a mesna nadležnost prema prostornom odnosu pojedinog organa odnosno organizacije sa poslom koji treba da obavi. To znači da arhivi imaju prava i dužnosti da vrše određene poslove koji su im stavljeni u nadležnost zakonskim propisima (u materijalnim propisima kojima se određuje nadležnost obično se određuje stvarna odnosno materijalna nadležnost, dok se mesna odnosno teritorijalna nadležnost određuje propisima o političko-teritorijalnoj podeli i propisima o organizaciji pojedinih organa, odnosno organizacija). Teritorijalna nadležnost arhiva označava područje državne teritorije na kojem pojedini arhivi mogu vršiti poslove svoje nadležnosti — stvarne nadležnosti. Znači teritorijalna nadležnost služi za određivanje područja na kojem se proteže delatnost određenog arhiva. Isti je slučaj i sa muzejima i bibliotekama. I oni imaju određenu stvarnu i mesnu nadležnost. Znači nadležnost muzeja, biblioteke i arhiva određena je kako kroz materijalno pravne propise tako kroz utvrđenu podelu na društveno političke zajednice (opštine, gradove, regione, republike, pokrajine, federacije i sl.)

II PRAVNI OSNOVI ZA RAZGRANIČENJE IZMEĐU ARHIVSKIH INSTITUCIJA U ARHIVSKOM ZAKONODAVSTVU U SFRJ

No pre svega, mora se istaći da, kada se radi o nadležnosti odnosno kompetentnosti nad arhivskom građom, centralno mesto i ulogu imaju arhivske institucije — arhivi. Ovo proizlazi iz svih zakonskih propisa koji regulišu arhivsku delatnost u SFRJ. Iz tih razloga, najpre treba razmotriti pravne osnove nadležnosti arhiva u pogledu arhivske građe koje proizlaze iz zakonskih propisa u SFRJ, na koji način će se i sagledati osnovi za razgraničenje između arhivskih i svih drugih institucija, a svakako i za razgraničenje između samih arhivskih institucija.

1. **Na nivou federacije** pitanje nadležnosti u pogledu arhivske građe reguliše Zakon o arhivskoj građi federacije (»Sl. list SFRJ« 11.86). Po tom zakonu institucije nadležne za arhivsku građu federacije su: Arhiv Jugoslavije, SKJ, SSIP, SSUP, SSNO i Memorijalni centar »Josip Broz Tito«.

Arhiv Jugoslavije, kao samostalna savezna organizacija u federaciji nadležna je za arhivsku građu koja nastaje u radu saveznih organa (Skupština SFRJ, Predsedništvo SFRJ, Savezno izvršno veće, savezni organi uprave i savezne organizacije, Ustavni i Savezni sud, Savezno javno tužilaštvo, Savezno javno pravobranilaštvo, Narodna banka Jugoslavije, Služba društvenog knjigovodstva Jugoslavije, Privredna komora Jugoslavije, i dr.), društveno političkih organizacija u federaciji, ustanova koje vrše poslove od interesa za ostvarivanje funkcija federacije, zajednica osnovanih saveznim zakonom kao i društvenih organizacija i udruženja građana i njihovih saveza i samoupravnih organizacija i zajednica kojima je saveznim zakonom povereno vršenje javnih ovlašćenja. Arhiv je nadležan i za arhivsku građu nastalu u radu centralnih političkih organa narodnooslobodilačkog pokreta, organa vlasti i uprave i političkih i drugih organizacija Jugoslavije iz vremena NOR-a. Arhiv je nadležan i za arhivsku građu Kraljevine SHS, odnosno Kraljevine Jugoslavije nastalu u radu njihovih centralnih državnih organa i ustanova, centralnih organa političkih partija i drugih organizacija i stručnih i drugih udruženja. SKJ, SSIP i SSUP vrše poslove zaštite arhivske građe preko odgovarajućih organizacionih jedinica i nadležni su za arhivsku građu nastalu u njihovom radu. Memorijalni centar »Josip Broz Tito« nadležan je za arhivsku građu — arhivu Josipa Broza Tita. Arhiv oružanih snaga, koji je organizacioni deo SSNO-a, nadležan je za arhivsku građu nastalu u radu SSNO-a i oružanih snaga SFRJ. Ovaj Arhiv je takođe nadležan i u odnosu na arhivsku građu jedinica Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije, odnosno JNA i arhivsku građu vojne prirode koja potiče od okupatora i njihovih saradnika iz II svetskog rata, kao i na arhivsku građu vojske Srbije, Kraljevine SHS, odnosno Kraljevine Jugoslavije.

Zakon o arhivskoj građi federacije reguliše i pitanje razgraničenja arhivske građe i to između subjekata koji štite arhivsku građu na nivou federacije, kao i između ovih subjekata i drugih arhivskih ustanova u SFRJ i utvrđuje rok za to razgraničenje.

2. U SR BiH pitanje nadležnosti u pogledu arhivske građe reguliše Zakon o arhivskoj djelatnosti («Sl. list SR BiH» 21/87). Po tom zakonu institucije nadležne za arhivsku građu SR BiH su opštinski i međuopštinski arhivi i Arhiv BiH. Zakon nije precizirao nadležnost u pogledu posedovanja — preuzimanja arhivske građe kako teritorijalne tako i stvarne (teritorijalna i mesna nadležnost). Zakonodavac je verovatno mislio da se kroz formulaciju same arhivske građe i registraturskog materijala i kroz nazive arhiva podrazumeva nadležnost u pogledu arhivske građe određenih stvaralaca, što je svakako nedostatak zakona. Znači, da proizlazi da je opštinski i međuopštinski arhiv nadležan da preuzima arhivsku građu nastalu u radu društveno-političkih zajednica i društveno-političkih organizacija i njihovih organa, organizacija udruženog rada, drugih samoupravnih organizacija i zajednica, društvenih organizacija i građansko pravnih lica koji su osnovani i deluju na teritoriji pojedine opštine ili više opština za koje je arhiv osnovan. Arhiv BiH je nadležan za arhivsku građu napred navedenih subjekata koji su osnovani za celu Republiku (republički organi i organizacije). Ovaj zakon predviđa da republički organi za narodnu odbranu, unutrašnje poslove i SK vrše poslove zaštite arhivske građe preko svojih organizacionih jedinica i nadležni su za arhivsku građu nastalu u njihovom radu. Zakon takođe predviđa da se arhivska građa nastala pre 15. maja 1945. godine preda nadležnom arhivu, ali ne precizira kojem. Zakon o arhivskoj djelatnosti SR BiH nema ni jedne odredbe koja govori o razgraničenju arhivske građe.

3. U SR Crnoj Gori pitanje nadležnosti u pogledu arhivske građe reguliše Zakon o arhivskoj djelatnosti («Sl. list» SR Crne Gore 11/78). Po tom zakonu institucije nadležne za arhivsku građu SR Crne Gore su arhivi osnovani za teritoriju jedne ili više opština, Arhiv Crne Gore i Istorijski arhiv u Kotoru. Ovaj zakon propisuje da su opštinski i međuopštinski arhivi nadležni za arhivsku građu koja je od interesa za područje na kome arhiv vrši djelatnost. Ovakva formulacija nadležnosti svakako nije potpuna jer ne precizira u dovoljnoj meri nadležnost ovih arhiva. Verovatno i ovde zakonodavac pretpostavlja da se to može sagledati iz same formulacije arhivske građe koja je u zakonu data, što svakako nije dobro. Zakon propisuje da je Arhiv Crne Gore nadležan za arhivsku građu nastalu u radu republičkih organa, organizacija udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija, organa i zajednica prema kojima republika vrši pravo i dužnost osnivača, odnosno koji su osnovani za teritoriju Republike, kao i društveno-političkih organizacija i drugih organizacija i građansko-pravnih lica od značaja za Re-

publiku. Istorijski arhiv u Kotoru je nadležan za arhivsku građu koja se odnosi na događaje iz društveno-političkog, privrednog i kulturnog života iz prošlosti sa područja Boke Kotorske od istorijskog i naučnog značaja, kao i za građu iz ostalih krajeva naše zemlje koja je nastala i očuvala se na ovom području do kraja 1918. godine. Zakon predviđa da republički organi za narodnu odbranu, unutrašnje poslove i SK vrše poslove zaštite arhivske građe preko svojih organizacionih jedinica i nadležni su za arhivsku građu nastalu u njihovom radu. Ovaj zakon nema ni jedne odredbe koja se odnosi na razgraničenje arhivske građe.

4. U SR Hrvatskoj pitanje nadležnosti u pogledu arhivske građe reguliše Zakon o zaštiti arhivske građe i arhivima («Narodne novine» SRH br. 25/78). Po tom Zakonu institucije nadležne za arhivsku građu su arhivi za područje jedne ili više opština (regionalni arhivi) i Arhiv Hrvatske. Zakon je utvrdio nadležnost Arhiva Hrvatske u potpunosti, a za regionalne arhive je predvideo da su nadležni za svu ostalu arhivsku građu nastalu na području za koje su ti arhivi osnovani. Arhiv Hrvatske je nadležan za arhivsku građu nastalu u radu organizacija udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija i zajednica, društveno-političkih zajednica i njihovih organa, drugih državnih organa, društveno-političkih i drugih društvenih organizacija i njihovih organa i građansko-pravnih lica čija se delatnost prostire na čitav ili veći deo teritorije Hrvatske, odnosno koja ima značaj za Republiku. Kada se radi o nadležnosti u pogledu arhivske građe nastale u radu SKH, republičkog organa za narodnu odbranu i za unutrašnje poslove, zakon predviđa istovetno rešenje kao i u SR BiH i SR Crnoj Gori. Zakon predviđa da se arhivska građa nastala pre 15. 05. 1945. godine preda nadležnom arhivu, ali se ne precizira kojem. Ni ovaj zakon nema odredaba o razgraničenju arhivske građe.

5. U SR Makedoniji pitanje zaštite arhivske građe reguliše Zakon o arhivskoj delatnosti («Sl. vesnik SRM» 47/73). Po tom zakonu institucije nadležne za arhivsku građu u SR Makedoniji su arhivi za jednu ili više opština i Arhiv Makedonije. Pitanje nadležnosti u pogledu arhivske građe u ovom Zakonu nije rešeno niti potpuno, niti precizno. Čak se ni iz formulacije arhivske građe i registraturskog materijala ne precizira koji su to subjekti čija se građa štiti kako bi se iz toga posredno mogla izvesti nadležnost određenih arhivskih institucija (kaže se da je arhivska građa koja se štiti ona koja je od značaja za istoriju makedonskog naroda, narodnosti i etničkih grupa koje žive u SR Makedoniji i za druge naučne oblasti, kulturu uopšte i druge društvene potrebe a koja je nastala u toku rada tvorca građe). Izuzetak je kada se radi o arhivskoj građi nastaloj u radu Makedonske nauke za koju je nadležna ta Akademija. Takođe je rečeno da organi opština i Republike, organizacije udruženog rada i društveno-političke organizacije mo-

gu da osnivaju arhivska odeljenja čija se nadležnost odnosi na arhivsku građu nastalu u radu tih organa i organizacija. Zakon nema odredbi o razgraničenju.

6. U SR Sloveniji pitanje nadležnosti u pogledu arhivske građe reguliše Zakon o prirodnoj i kulturnoj baštini («Uradni list SRS» 1/81). Po tom zakonu institucije nadležne za arhivsku građu u SR Sloveniji su arhivi za jednu ili više opština i Arhiv SR Slovenije. Po tom zakonu arhiv za jednu ili više opština nadležan je za arhivsku građu koja je nastala, odnosno nastaje pri organima, organizacijama i zajednicama koje su imale, odnosno imaju sedište na području arhiva, osim kada se radi o arhivskoj građi za koju je nadležan Arhiv SR Slovenije. Opštinski organ uprave nadležan za kulturu, na predlog arhiva, određuje ona društvena pravna lica i udruženja građana čiju će arhivsku građu, u skladu sa ovim zakonom, preuzimati arhiv. Arhiv SR Slovenije nadležan je za arhivsku građu: republičkih organa i zajednica; državnih i autonomnih organa koji su imali sedište na području SR Slovenije i koji su se u svim državno-pravnim uređenjima smatrali organima na stepenu pokrajine, odnosno ogranima na srodnom ili višem stepenu; organa društveno-političkih i drugih organizacija koji su prema svojim pravilima delovali na području Slovenije ili nekadašnjih pokrajina; radnih i drugih organizacija i zajednica koje su izvršavale ili izvršavaju značajnije zadatke u razvoju kulture; centralnih organa udruženja građana ili saveza udruženja građana koji su prema pravilima ili stvarno izvršavali, odnosno izvršavaju značajnije zadatke u razvoju kulture. Arhiv SR Slovenije vrši zaštitu svog filmskog materijala koji je nastao, odnosno nastaje na području SR Slovenije i arhivske građe RTV Ljubljana. Republički organ uprave nadležan za kulturu na predlog Arhiva SR Slovenije, određuje ona društvena pravna lica i udruženja građana čiju će arhivsku građu, u skladu sa ovim zakonom, preuzeti Arhiv SR Slovenije. Republički organi za NO, za unutrašnje poslove i SK Republike mogu odlučiti da samostalno vrše nadležnost nad arhivskom građom koja nastaje u njihovom radu. Zakon nema odredbi o razgraničenju arhivske građe.

7. U SR Srbiji pitanje nadležnosti u pogledu arhivske građe reguliše Zakon o zaštiti kulturnih dobara («Sl. glasnik SRS» 28/77, 34/81 i 51/85). Po tom zakonu institucije nadležne za arhivsku građu u SR Srbiji su arhivi ali nije predviđeno koji. Organi uprave nadležni za NO, unutrašnje poslove i SK nadležni su za svoju građu ako ne odluče da je u celini ili u delovima predaju nadležnom Arhivu. Iz formulacije arhivske građe se vidi koju arhivsku građu štite arhivi, ali zakon nije izričito utvrdio nadležnosti između pojedinih arhiva, osim kada se radi o Arhivu Srbije za koji je predviđeno da je nadležan za arhivsku građu nastalu u radu republičkih i drugih državnih organa, organizacija udruženog rada i drugih organizacija prema kojima Republika vr-

ši pravo i dužnosti osnivača, kao i društveno-političkih organizacija i drugih društvenih organizacija i udruženja osnovanih za teritoriju republike, kao i ranijih državnih organa i organizacija koje su postojale na teritoriji Republike. U ovoj republici Arhivski savet je 1968. godine doneo Uputstvo o razgraničenju nadležnosti između arhivskih ustanova nad arhivskom građom i arhivskim zakonodavstvom. Moglo bi se reći da to Uputstvo nije bitno doprinelo rešavanju problema razgraničenja arhivske građe u SR Srbiji. Donošenjem Zakona o zaštiti arhivske građe u SR Srbiji prestao je pravni osnov za postojanje tog Uputstva. Zakon nema posebnih odredbi o razgraničenju arhivske građe.

8. U SAP Kosovo pitanje nadležnosti u pogledu arhivske građe reguliše Zakon o arhivskoj građi i arhivskoj službi (»Sl. list SAP Kosova« 27/76). Po tom zakonu institucije nadležne za arhivsku građu su arhivi za jednu ili više opština i Arhiv Kosova. (Poslove od interesa za SAP Kosovo obavlja Arhiv Kosova). Kada se radi o razgraničenju nadležnosti za arhivsku građu između arhiva u SAP Kosovo, situacija je identična sa stanjem u SR BiH o čemu je bilo reči kada smo razmatrali pitanja vezana za Zakon o arhivskoj delatnosti ove Republike. Kada se radi o arhivskoj građi nastaloj u radu pokrajinskih organa za NO i unutrašnje poslove i organizacije SK, zakon predviđa da je i za ovu građu nadležan Arhiv Kosova, ali da ovi subjekti tu građu predaju Arhivu posle nešto dužih rokova nego kada se radi o građi drugih subjekata u Pokrajini. I ovaj Zakon nema posebnih odredbi o razgraničenju.

9. U SAP Vojvodini pitanje nadležnosti u pogledu arhivske građe reguliše Zakon o arhivskoj građi i arhivima (»Sl. list SAPV« 1/85). Po tom Zakonu u SAP Vojvodini institucije nadležne za arhivsku građu su arhivi za jednu ili više opština i Arhiv Vojvodine. Arhiv Vojvodine nadležan je za arhivsku građu nastalu u radu organa Socijalističke Autonomne Pokrajine Vojvodine, organizacija udruženog rada koje obavljaju delatnost od zajedničkog interesa za radnike i druge radne ljude, narode i narodnosti u Pokrajini, organizacija udruženog rada prema kojima prava i dužnosti osnivača vrši Pokrajina, pokrajinskih organa društveno-političkih organizacija, samoupravnih interesnih zajednica osnovanih za teritoriju Pokrajine, i građanskih pravnih lica za koje Izvršno veće Skupštine SAP Vojvodine odredi da im je aktivnost od zajedničkog interesa za radnike i druge radne ljude, narode i narodnosti u Pokrajini. Arhivi za teritoriju jedne ili više opština nadležni su za arhivsku građu imalaca arhivske građe sa sedištem, odnosno prebivalištem na toj teritoriji, izuzev arhivske građe čiju zaštitu obavlja Arhiv Vojvodine. Pojedini organi, organizacije i zajednice mogu obrazovati arhivska odeljenja nadležna za arhivsku građu nastalu u radu tih organa i organizacija. I ovaj zakon nema posebnih odredbi o razgraničenju.

10. Konstatacije. Razmatrajući arhivsko zakonodavstvo u SFRJ koje reguliše pitanje nadležnosti arhiva, te time i osnova za razgraničenje arhivske građe između samih arhivskih institucija moglo bi se konstatovati sledeće:

1) Jedino je Zakon o arhivskoj građi federacije regulisao u dovoljnoj meri pitanje nadležnosti arhiva, drugih arhiva i arhivskih odeljenja u federaciji i u vezi sa tim i pitanja vezana za razgraničenje arhivske građe kako unutar arhivskih institucija u federaciji, tako i sa drugim arhivskim institucijama. Drugo je pitanje kako se to sprovodi u praksi, a o tome će biti reči u drugim referatima koji će biti ovde na savetovanju prezentirani.

2) Ni jedan zakon koji reguliše arhivsku delatnost u republikama i pokrajinama nije u potpunosti regulisao pitanje nadležnosti arhiva. Ni jedan od ovih zakona nema nikakvih odredbi po pitanju razgraničenja arhivske građe između arhiva unutar republika i pokrajina. Pitanje nadležnosti arhiva u pogledu arhivske građe donekle regulišu samo zakoni pojedinih republika i pokrajina (SR Crna Gora, SR Slovenija, SAP Vojvodina). Pojedini zakoni čak uopšte i ne govore o nadležnosti arhiva (SR BiH i SAP Kosovo).

3) Neki zakoni čak i ne određuju vrste arhivskih institucija kako bi im se kasnije tim zakonom i utvrdila nadležnost zavisno od teritorijalne, odnosno stvarne nadležnosti.

4) Zbog ovakvog stanja kada se radi o pravnom osnovu za razgraničenje arhivske građe između arhiva imamo veoma konfuzno stanje u ovoj oblasti, pa čak i loše odnose između arhivskih institucija kada se učine određeni koraci ka razgraničenju.

5) Poseban problem je razgraničenje arhivske građe između arhiva različitih republika i pokrajina. Ovo pitanje ni jednim zakonskim propisom nije rešeno. Pokušaj Saveza arhivskih radnika Jugoslavije iz 1975. godine da se ovaj problem reši, bar delimično, potpisivanjem jednog samoupravnog sporazuma kojim bi se utvrdile obaveze i način razgraničenja arhivske građe između arhiva u federaciji, arhiva u republikama i arhiva u pokrajinama (uzajamno i međusobno) nije uspeo jer ga određeni subjekti nisu ni potpisali. Do sada se nije ni pokušalo da se normativno uredi pitanje međusobnog razgraničenja arhivske građe između svih arhiva u SFRJ.

III PRAVNI OSNOVI ZA RAZGRANIČENJE ARHIVSKE GRAĐE IZMEĐU ARHIVSKIH I BIBLIOTEKARSKIH INSTITUCIJA U ZAKONODAVSTVU KOJE REGULIŠE BIBLIOTEKARSKU I ARHIVSKU DELATNOST U SFRJ

Već je rečeno da zakonski propisi o bibliotekarskoj delatnosti regulišu i određena pitanja u vezi sa nadležnošću nad određenom arhivskom građom.

1. **Na nivou federacije** ne postoje propisi o bibliotekarskoj delatnosti. Prema tome ovde se i ne postavlja pitanje razgraničenja arhivske građe između arhiva u federaciji i biblioteka u federaciji jer ovih drugih na nivou federacije kao posebnih institucija i ne postoji. Ovde treba istaći i to da je zakonodavno uređivanje pitanja iz oblasti bibliotekarstva u nadležnosti republika i pokrajina.

2. **Bibliotekarsku delatnost u SR BiH** uređuje Zakon o bibliotečkoj delatnosti (»Sl. list SR BiH« 26/86). Po ovom zakonu biblioteke se bave prikupljanjem bibliotečke građe u koju spadaju: knjige, brošure, časopisi, novine, separati, disertacije, katalozi, prospekti, plakati, štampani leci, kartografske publikacije, standardi, patenti, muzička dela, reprodukcije likovnih dela, razglednice, kalendari, fotografije, mikrofilmovi, dijamikrokartice, gramofonske ploče, tonske kasete, video kasete, magnetofonske i magnetne trake, rukopisi, i druga građa namenjena bibliotečkoj delatnosti. Zakon o arhivskoj djelatnosti SR BiH arhivsku građu formuliše na sledeći način: arhivska građa obuhvata izvorni i reprodukovani (pisani, crtani, štampani, fotografisani, filmovani, fonografisani ili na drugi način zabilježen) dokumentarni materijal od trajne vrijednosti i značaja za istoriju i druge naučne oblasti, za kulturu uopšte i za druge društvene potrebe, koji je nastao u radu političkih zajednica i društveno-političkih organizacija i njihovih organa, organizacija udruženog rada, drugih samoupravnih organizacija i zajednica, društvenih organizacija, građanskih pravnih lica i fizičkih lica. Pošto je očigledno da kod zakonske formulacije bibliotečkog materijala i arhivske građe nije u dovoljnoj meri utvrđena razlika i da je moguće da se pojedina bibliotečka građa tretira istovremeno i kao arhivska građa, Zakon o bibliotečkoj delatnosti je predvideo da se bibliotečka građa koja ima svojstvo arhivske građe čuva u biblioteka-ma po propisima o arhivskoj građi.

3. **Bibliotekarsku delatnost u SR Crnoj Gori** uređuje Zakon o bibliotečkoj djelatnosti (»Sl. list SR CG« 13/77). Po ovom Zakonu biblioteke se bave prikupljanjem bibliotečkog materijala u koji spadaju: knjige, brošure, časopisi, listovi, spisi, muzička djela, reprodukcije umjetničkih slika, crteži, plakati, geografske karte, planovi naseljenih mjesta, gramofonske ploče, reprografska građa, oglasi i druga dela koja se umnožavaju štampanjem ili na sličan način. Zakon o arhivskoj djelatnosti SR Crne Gore arhivsku građu formuliše na sledeći način: arhivsku građu čini sav izvorni i reprodukovani (pisani, štampani, crtani, fotografisani, fonografisani, filmovani) ili na drugi način zabilježeni dokumentarni materijal od društvenog, naučnog i kulturnog značaja nastao u radu državnih organa, organizacija udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija, organa i zajednica, društveno-političkih organizacija, građansko-pravnih i fizičkih lica, bez obzira na vreme i mesto nastanka. Zakon o bibliotečkoj djelatnosti ne spominje bibliotečki materijal koji ima svojstvo i arhivske građe, mada anali-

zirajući napred date formulacije proizlazi da ni ovde nema dovoljne razlike, tako da se jedan materijal može pojaviti i kao bibliotečki a istovremeno i kao arhivska građa.

4. U SR Hrvatskoj bibliotečku djelatnost uređuje Zakon o bibliotečkoj djelatnosti i bibliotekama (»Narodne novine SRH« 25/73). Po ovom zakonu biblioteke se bave prikupljanjem bibliotečke građe u koju spadaju: knjige i druga bibliotečka građa (štampane i na drugi način umnožene publikacije, rukopisi, audiovizuelni materijal i sl.). Zakon o zaštiti arhivske građe i arhivima SR Hrvatske arhivsku građu formuliše na sledeći način: arhivskom gradom smatra se sav izvorni i reproducirani (pisani, crtani, fotografirani, štampani, snimljeni i na drugi način zabeleženi) dokumentarni materijal, koji je od značaja i za povijest i druge znanstvene oblasti, za kulturu uopšte i za druge društvene potrebe, a nastao je u radu organizacija udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija i zajednica, društveno-političkih zajednica i njihovih organa, drugih državnih organa, društveno-političkih i drugih društvenih organizacija i njihovih organa, građanskih pravnih osoba, porodica i pojedinaca, bez obzira na njihove nazive i bez obzira kada i gde je nastao ili nastaje. I u SR Hrvatskoj nema potpunog razgraničenja između bibliotečke građe i arhivske građe.

5. U SR Makedoniji bibliotečku delatnost uređuje Zakon o bibliotečkoj delatnosti (»Sl. vesnik SRM« 25/84). Po ovom Zakonu biblioteke se bave prikupljanjem bibliotečkog materijala u koji spadaju: svi oblici štampanog ili na drugi način umnoženog materijala (knjige, brošure, časopisi, spisi, doktorske i magistarske disertacije, naučno-istraživački i istraživački projekti, materijali od naučnog i kulturnog značaja, rukopisi, elaborati, katalozi, prospekti, plakati, leci, programi, kartografski i notni materijal, separati, standardi, patentni, reprodukcije likovnih dela, razglednice, kalendari, fotografije, gramofonske ploče, tonske i video kasete, magnetofonske i magnetne trake, diskovi, diske, mikrofilmovi i mikrofiševi i dr.). Zakon o arhivskoj delatnosti u SR Makedoniji arhivsku građu formuliše na sledeći način: arhivska građa je celokupni izvorni i reprodukovani materijal, pisan, štampan, crtan, fotografisan, filmovan, fonografisan ili na neki drugi način zabeležen, koji je nastao u toku rada tvorca arhivske građe a koji je od značaja za istoriju makedonskog naroda, narodnosti i etničkih grupa koje žive u SR Makedoniji i za druge naučne oblasti, kulturu uopšte i druge društvene potrebe. I ovde nema potpunog razgraničenja između bibliotečkog materijala i arhivske građe.

6. U SR Sloveniji bibliotečku delatnost uređuje Zakon o bibliotekarstvu (»Uradni list SRS« 27/82). Po tom zakonu biblioteke se bave prikupljanjem bibliotečke građe u koju spadaju: knjige, brošure, časopisi, disertacije, katalozi, prospekti, plakati, leci, novine, kartografske publikacije, separati, standardi, patentni, reprodukcije likovnih dela,

razglednice, kalendari, fotografije, mikrofilmovi, dijamikrokartice, muzikalice, gramofonske ploče, tonske kasete, video kasete, magnetofonske i magnetne trake, rukopisi i dr. Zakon o kulturnoj i prirodnoj baštini SR Slovenije arhivsku građu formuliše na sledeći način: arhivska građa je izvoran i reprodukovan (pisan, crtan, štampan, fotografisan, filmovan, fonografisan ili na neki način zapisan) dokumentovan materijal koji ima trajan značaj za nauku i kulturu i to bez obzira na to kada je, gde i kod koga nastao. I u SR Sloveniji nema potpunog razgraničenja između bibliotečke i arhivske građe.

7. U SR Srbiji bibliotečku delatnost uređuje Zakon o bibliotečkoj delatnosti («Sl. glasnik SRS» 47/77). Po tom Zakonu biblioteke se bave prikupljanjem bibliotečkog materijala u koji spadaju: knjige, časopisi i novine, spisi muzičkih dela, reprodukcija umetničkih slika i crteža, kartografske publikacije, planovi, naselja, fonodokumenta, reprografska građa, plakati, oglasi, fotodokumenta i druga dela koja su umnožena štampanjem ili na sličan način, kao i rukopisi i memorisana građa. Zakon o zaštiti kulturnih dobara u SR Srbiji arhivsku građu formuliše na sledeći način: arhivsku građu čine pisani, crtani, štampani, fotografisani ili na drugi način zabeleženi izvorni i reprodukovani dokumentarni materijal od posebnog značaja za istoriju i kulturu, kao i druge društvene potrebe koji je nastao u radu državnih organa i organizacija, društveno-političkih organizacija i zajednica i njihovih organa, organizacija udruženog rada i drugih organizacija, građanskih pravnih lica i pojedinaca, bez obzira na to kad i gde je nastao i da li se nalazi u organizacijama zaštite ili van njih. I u SR Srbiji nema potpunog razgraničenja između bibliotečkog materijala i arhivske građe.

8. U SAP Vojvodini bibliotečku delatnost uređuje Zakon o bibliotečkoj delatnosti i bibliotekama. («Sl. list SAPV» 10/74). Po tom Zakonu biblioteke se bave prikupljanjem bibliotečkog materijala u koji spadaju: knjige, brošure, časopisi, posebni otisci, mikrofilmovani tekstovi, novine, geografske karte i atlasi svih oblika, globusi, muzička izdanja, gramofonske ploče, katalozi, programi, razglednice, plakati, tabele, grafikoni, umnožena grafika, obrasci i drugo, kao i štampani ili drugom tehnikom umnoženi materijali, rukopisi, i rukopisne knjige, bez obzira da li su namenjeni prodaji i rasturanju. Zakon o arhivskoj građi i arhivima u SAP Vojvodini arhivsku građu formuliše na sledeći način: arhivskom građom smatra se izvorni i reprodukovani (pisani, crtani, štampani, fotografisani, mikrofilmovani, filmovani, fonografisani, stenografisani ili na drugi način zabeleženi) dokumentarni materijal nastao u radu organa društveno-političke zajednice, organa društvene zajednice, drugih državnih organa i organa mesne zajednice, organizacija udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija i zajednica, društveno-političkih organizacija i drugih društvenih organizacija u da-

ljem tekstu: organi, organizacije i zajednice), građanskih pravnih lica, radnih ljudi i građana koji je zbog svoje naučne, kulturne ili istorijske vrednosti od posebnog značaja za radnike i druge radne ljude, naroda i narodnosti u Pokrajini. I u SAP Vojvodini nema potpunog razgraničenja između bibliotečkog materijala i arhivske građe. Zakon o bibliotečkoj delatnosti i bibliotekama u SAP Vojvodini, kao i u SR BiH, predviđa da se bibliotečki materijal koji ima svojstvo arhivske građe sređuje i čuva po propisima o arhivskoj građi.

9. U SAP Kosovo bibliotečku delatnost uređuje Zakon o bibliotečkoj delatnosti i bibliotekama (»Sl. list SAPK« 24/78). Ono što je rečeno za SAP Vojvodinu odnosi se i na stanje u SAP Kosovo.

10. **Konstatacije.** Razmatrajući uporedni pregled zakonskog određivanja pojmova bibliotečkog materijala i arhivske građe u SFRJ, kada se radi o pravnom osnovu, za razgraničenje arhivske građe između arhiva i biblioteka, mora se konstatovati sledeće:

1) Nijedan zakon nije u potpunoj meri razgraničio pojmove bibliotečkog materijala i arhivske građe. Naprotiv, moglo bi se reći da se zakonske formulacije ovih pojmova dodiruju, a donekle i poklapaju.

2) Ovakvo stanje dovodi do toga da se, striktno primenjujući zakon, u većem broju slučajeva ne bi moglo reći da li se radi o bibliotečkom materijalu ili arhivskoj građi, a u brojnim slučajevima je sigurno da određeni materijali predstavljaju i jedno i drugo.

3) Ovakvo stanje kada se radi o razgraničenju arhivske građe između arhiva i biblioteka, u velikom broju slučajeva ne obezbeđuje pravni osnov za ovo razgraničenje.

4) Prema našem saznanju nije poznato da su do sada u SFRJ preduzimani bilo kakvi koraci u pogledu normativno-pravnog uređivanja problema razgraničenja arhivske građe između arhiva i biblioteka, kako u okvirima republika i pokrajina, tako i šire u okviru SFRJ.

5) U principu arhivska građa pripada arhivima, a knjige, brošure, časopisi i drugi bibliotečki materijal bibliotekama, međutim problem je kada se radi o graničnim slučajevima.

IV PRAVNI OSNOV ZA RAZGRANIČENJE ARHIVSKE GRAĐE IZMEĐU ARHIVSKIH I MUZEJSKIH INSTITUCIJA U ZAKONODAVSTVU KOJE REGULIŠE MUZEJSKU DELATNOST

Već je rečeno i da zakonski propisi o muzejskoj delatnosti regulišu i određena pitanja u vezi sa nadležnošću nad određenom arhivskom građom.

1. **Na nivou federacije.** Muzejsku delatnost prema sadašnjem stanju vrši Memorijalni centar »Josip Broz Tito« i Muzej revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije. Prema zakonu o Memorijalnom centru »Josip Broz Tito« (»Sl. list SFRJ« 69/82) ova institucija prikuplja po-

red muzejskih predmeta i dokumenta koja su u vezi sa životom i delom Josipa Broza Tita. Prema Zakonu o Muzeju revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije (»Sl. list SFRJ« 39/74) ovaj muzej prikuplja pored predmeta i dokumenta iz istorije radničkog pokreta Jugoslavije, narodnooslobodilačkog rata i revolucije i izgradnje socijalističkog samoupravnog društva. Ako se uzme u obzir formulacija arhivske građe koja se prikuplja i čuva u arhivima i arhivskim odeljenjima u federaciji iz Zakona o arhivskoj građi federacije, jasno je da se u obe navedene muzejske institucije u federaciji može naći i arhivska građa, jer to zakoni o tim institucijama omogućavaju.

2. U **SR Bosni i Hercegovini** muzejsku delatnost uređuje Zakon o muzejskoj delatnosti (»Sl. list SR BiH« 6/76). Po tom zakonu muzeji se bave prikupljanjem muzejskog materijala u koji spadaju: izvorni radovi i proizvodi umetnosti, primenjene umetnosti, zanata, kućne radinosti, predmeti i dokumenti vezani za istorijske događaje, život i običaje naroda i ličnosti od praistorije do danas, predmeti prirode, kulture i obrazovanja. Dokumenti vezani za istorijske događaje koji se obuhvataju kroz muzejski materijal svakako mogu da budu i arhivska građa u smislu Zakona o arhivskoj djelatnosti u BiH na osnovu formulacije arhivske građe date u tom zakonu o kojoj je već bilo reči.

3. U **SR Crnoj Gori** muzejsku delatnost uređuje Zakon o muzejskoj djelatnosti (»Sl. list SR CG« 26/77). Po tom zakonu muzeji se bave prikupljanjem muzejskog materijala u koji spadaju izvorni radovi iz oblasti umjetnosti, primenjene umetnosti, zanata, kućne radinosti, predmeti i dokumenti vezani za život i običaje naroda, istorijske događaje i pojave, značajne ličnosti, predmeti prirode i tehnike koji služe unapređivanju kulture, nauke i obrazovanja. Ono što je kod SR BiH rečeno u odnosu muzejskog materijala i arhivske građe u potpunosti važi i u slučaju SR Crne Gore. Zakon o bibliotečkoj delatnosti Crne Gore čak i pominje i arhivski materijal koji ima svojstvo muzejskog materijala.

4. U **SR Hrvatskoj** muzejsku delatnost uređuje Zakon o muzejskoj delatnosti (»Narodne novine SRH« 12/77). Po tom Zakonu muzeji se bave prikupljanjem muzejske građe i stručne dokumentacije o toj građi u koju spadaju pokretna kulturna dobra. Zakon ne razrađuje pitanje šta se smatra pod pokretnim kulturnim dobrima.

5. U **SR Makedoniji** muzejsku delatnost uređuje Zakon o muzejskoj delatnosti SR Makedonije (»Sl. vesnik SRM« 25/79). Ovaj zakon propisuje da se muzeji bave prikupljanjem muzejskog materijala u koji spadaju pokretni predmeti i dokumenta od arheološke, istorijske, sociološke, etnološke, prirodnjačke, umetničke, tehničke i druge vrednosti. O odnosu između muzejskog materijala i arhivske građe važi ono što je rečeno kod SR BiH.

6. U SR Sloveniji muzejsku delatnost uređuje Zakon o prirodnoj i kulturnoj baštini (isti zakon koji uređuje i pitanje arhivske delatnosti). Po tom Zakonu muzeji se bave prikupljanjem pokretnih spomenika i znamenitosti istorijskog, arheološkog, umetničkog, etnološkog, antropološkog i prirodnjačkog značaja, koji dokumentuju istorijska zbivanja u Sloveniji.

7. U SR Srbiji muzejsku delatnost uređuje Zakon o zaštiti kulturnih dobara (isti zakon koji uređuje i arhivsku delatnost). Po tom zakonu muzeji se bave prikupljanjem pokretnih kulturnih dobara u koja spadaju umetnička dela i istorijski predmeti, filmska građa, stara retka knjiga i dr.

8. U SAP Vojvodini muzejsku delatnost uređuje Zakon o muzejskoj delatnosti i muzejima (»Sl. list SAPV« 10/74). Po tom zakonu muzeji se bave prikupljanjem muzejskog materijala u koji spadaju pokretni predmeti i dokumentaciona građa koji su od značaja za upoznavanje istorijskog, kulturnog, umjetničkog privrednog tehničkog i drugog društvenog razvitka kao i za poznavanje prirode i pojava u njoj. Po pitanju odnosa između muzejskog materijala i arhivske građe, važi ono što je rečeno kod SR BiH.

9. U SAP Kosovo muzejsku delatnost uređuje Zakon o muzejskim delatnostima i muzejima (»Sl. list SAPK« 37/77). Stanje je indentično sa stanjem u SAP Vojvodini.

10. **Konstatacije.** Razmatrajući pregled stanja u zakonskom formulisanju muzejskog materijala u zakonima iz ove oblasti u SFRJ, a radi ustanovljavanja pravnog osnova za razgraničenje arhivske građe između arhiva i muzeja, konstatacije koje bi mogle da se izvedu u svemu su identične sa konstatacijama po pitanju razgraničenja između arhiva i biblioteka, koje su napred date.

V ZAKLJUČNA RAZMATRANJA I PREDLOZI

Iz sve što je do sada rečeno moglo bi se zaključiti da u važećem zakonodavstvu u SFRJ nema potpunog pravnog osnova za razgraničenje arhivske građe. Videli smo da se zakonske formulacije arhivske građe, bibliotečkog materijala i muzejskog materijala dodiruju a u dosta slučajeva i preklapaju, tako da je teško praviti striktnne zakonske granice između ovih pojmova. To je svakako dovelo do toga da u SFRJ imamo veoma nesređeno stanje u pogledu razgraničenja a da ne govorimo kod preuzimanja arhivske građe, kako između samih arhiva, tako i između arhiva i drugih institucija koje se bave prikupljanjem i zaštitom kulturnih dobara (biblioteka, muzeja).

Održavana su savetovanja na kojima je razmatrana ova problematika. No na tim savetovanjima je ova problematika uglavnom raz-

matrana sa arhivističkog stanovišta, odnosno sa stanovišta biblioteka i muzeja. Pravnoj problematici vezanoj za razgraničenje se uglavnom poklanja manja pažnja. Zato je ovo, čini nam se prvi pokušaj da se problem razgraničenja razmotri i sa ovog stanovišta.

U decentralizovanom pravnom sistemu u SFRJ u oblasti zaštite kulturnih dobara, postavlja se problem kako pitanje pravnog osnova za razgraničenje arhivske građe adekvatnije regulisati, prvo kada se radi o odnosima subjekata u svakoj pojedinoj republici i pokrajini, a zatim i šire kada se radi o odnosima subjekata u SFRJ (arhiva, biblioteka, muzeja).

U ovoj kompleksnoj materiji teško je dati predloge za određena konkretna rešenja. Opredelili bi smo se za jedini predlog koji bi po nama mogao da pokrene razrešenje problematike. Predlažemo da se u saradnji između Saveza arhivskih radnika Jugoslavije, Saveza bibliotekarskih radnika i Saveza muzeoloških radnika Jugoslavije, formira jedna kompletna radna grupa sastavljena od pravnika, arhivista, bibliotekara i muzeologa. Radna grupa bi morala sistematski da sagleda problematiku razgraničenja arhivske građe između arhiva, biblioteka i muzeja i da izradi određeni model i predlog rešenja kako za razgraničenje unutar republika i pokrajina, tako i za razgraničenje u okviru SFRJ (rešenja koja bi mogla da se urade u republičke i pokrajinske zakone iz arhivske, bibliotečke i muzejske delatnosti i predlog normativnog rešenja za SFRJ). Za razgraničenje arhivske građe između arhiva, kako unutar republika i pokrajina, tako i između arhiva u SFRJ radna grupa bi se formulirala u okviru Saveza arhivskih radnika Jugoslavije i imala bi iste zadatke kao i predhodna radna grupa. Po našem mišljenju pri Zakonskom uređivanju problema razgraničenja treba imati u vidu sledeće principe:

— Arhivska građa treba da se preuzima, čuva, obrađuje i koristi u arhivima. Zakonima o arhivskoj delatnosti treba potpuno Urediti pitanje stvarne i teritorijalne nadležnosti arhiva, kako bi se u svakom pojedinom arhivu čuvala isključivo arhivska građa koja mu i pripada.

— Zakonima treba utvrditi koja arhivska građa i u kojim slučajevima se može čuvati u muzejima i bibliotekama uz preciziranje obaveze da su ovi subjekti kada se radi o toj arhivskoj građi dužni da primenjuju propise koji se odnose na zaštitu arhivske građe i uz ovlašćenje nadležnog arhiva da vrši uvid u primenu tih propisa.

IZVORI I LITERATURA

Arhivska delatnost

- Zakon o arhivskoj građi federacije, »Službeni list SFRJ« br. 11/86;
- Zakon o organizaciji i delokrugu saveznih organa uprave i saveznih organizacija »Službeni list SFRJ« br. 22/78;
- Zakon o Memorijalnom centru »Josip Broz Tito«, »Službeni list SFRJ« br. 69/82 i 69/85;
- Zakon o arhivskoj djelatnosti »Službeni list SR BiH« br. 21/87;
- Zakon o arhivskoj djelatnosti »Službeni list SR CG« br. 11/78;
- Zakon o zaštiti arhivske građe i arhivima »Narodne novine SR Hrvatske« br. 25/78;
- Zakon o arhivskoj delatnosti »Službeni vesnik SR Makedonije« br. 47/73 i 42/76;
- Zakon o prirodnoj i kulturnoj baštini »Uradni list SR Slovenije« br. 1/81;
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara »Službeni glasnik SR Srbije« br. 28/77, 24/85 i 51/85;
- Zakon o arhivskoj građi i arhivskoj službi »Službeni list SAP Kosovo« br. 35/76;
- Zakon o Arhivu Kosova »Službeni list SAP Kosovo« br. 47/78;
- Zakon o arhivskoj građi i arhivima »Službeni list SAP Vojvodine« br. 1/81;
- Sporazum o razgraničenju arhivske građe između republičkih, pokrajinskih i saveznih arhiva »Arhivist 1975« str. 152—155.

Bibliotečka delatnost

- Zakon o bibliotečkoj djelatnosti »Službeni list SR BiH« br. 26/86;
- Zakon o bibliotečkoj djelatnosti »Službeni list SR CG« br. 16/77;
- Zakon o bibliotečkoj djelatnosti i bibliotekama »Narodne novine SR Hrvatske« br. 25/73;
- Zakon o bibliotečkoj delatnosti »Službeni vesnik SR Makedonije« br. 35/84;
- Zakon o prirodnoj i kulturnoj baštini »Uradni list SR Slovenije« br. 1/81;
- Zakon o knjižničarstvu »Uradni list SR Slovenije« br. 27/82;
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara »Službeni glasnik SR Srbije« br. 47/77, 24/85 i 51/85;
- Zakon o bibliotečkoj djelatnosti i bibliotekama »Službeni list SAP Kosova« br. 24/78;
- Zakon o bibliotečkoj delatnosti i bibliotekama »Službeni list SAP Vojvodine« br. 10/74 i 26/76.

Muzejska delatnost

- Zakon o muzeju revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije »Službeni list SFRJ« br. 39/74;
- Zakon o muzejskoj delatnosti »Službeni list SR BiH« br. 6/76;
- Zakon o muzejskoj djelatnosti »Službeni list SR CG« br. 26/77;
- Zakon o muzejskoj djelatnosti »Narodne novine SR Hrvatske« br. 12/77;
- Zakon o muzejskoj djelatnosti »Službeni vesnik SR Makedonije« br. 25/79 i 51/88;
- Zakon o prirodnoj i kulturnoj baštini »Uradni list SR Slovenije« br. 1/81;
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara »Službeni glasnik SR Srbije« br. 47/77, 24/85 i 51/85;
- Zakon o muzejskim delatnostima i muzejima »Službeni list SAP Kosovo« br. 37/77;
- Zakon o muzejskoj delatnosti i muzejima »Službeni list SAP Vojvodine« br. 28/81.

Summary

PAST EFFORTS ON THE BRANCHING OUT ARCHIVE MATERIALS BETWEEN ARCHIVES AND THEIR RELATING INSTITUTIONS IN CROATIA

The authors point out the serious problem that deals with the archives, museums, libraries and scientific institutions. They also speak of the efforts being made in Croatia to solve this problem. They present us with a range of objective circumstances that brought about this fissure of archive materials and warn that the basic principals of archivistics concerning such a problem should be maintained. Presented in the report are the laws and other legal acts, the author's views on the situation in Croatia and also suggestions for solving some of the problems that archivistic institutions come upon.